

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**BİRİNCİ BÖLÜM
KARAR****AYŞE ÇİLEK VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası : 2018/34924

Karar Tarihi : 29/6/2022

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN

Üyeler : Muammer TOPAL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Selahaddin MENTEŞ
İrfan FİDAN

Raportör : Volkan ÇAKMAK

Başvurucular : 1.Ayşe ÇİLEK
2.Erhan ÇİLEK
3.Recep ÇİLEK

Başvurucular Vekili : Av. Menderes KARATAŞ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, mesai bitiminde kurum içinde bırakılması gereken ateşli silahla kurum dışında işlenen cinayet ve bu cinayet temelinde açılan tam yargı davası süreci nedeniyle yaşam hakkı ile adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 19/11/2018 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.
6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:

8. Devlet Malzeme Ofisi (Idare) İstanbul Bölge Müdürlüğü bünyesinde güvenlik görevlisi olarak çalışan C.M., görevi nedeniyle bulundurduğu ateşli silahı (tabanca) 4/8/2001 tarihi mesai bitiminde işyerinde bırakması gerekirken bu gerekliliği ihlal ederek yanına almıştır. C.M., aynı gün gerçekleştirdiği gasp eylemi sırasında daha önceden tanımadığı K.D. ve Y.Ç.yi yanına aldığı tabanca ile saat 22.00 sıralarında öldürmüştür. Vefat eden kişilerden Y.Ç., başvurucular Ayşe ve Recep Çilek'in müşterek çocukları, Erhan Çilek'in ise ağabeyidir.

9. C.M.; K.D. ile Y.Ç.yi gasp eylemini kolaylaştırmak için öldürdüğü hususu sabit görülerek Kartal 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 8/7/2008 tarihli kararı ile iki ayrı öldürme eylemi için ayrı ayrı ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılmıştır. Aynı hükümle gasp suçundan da ayrıca cezalandırılan C.M.nin söz konusu cezaların bir bölümünü hücrede tecrit edilerek geçirmesine karar verilmiştir. Hükümün temyiz incelemesi aşamasında 26/4/2009 tarihinde fail C.M. tutulu bulunduğu ceza infaz kurumunda vefat etmiştir.

10. Başvurucular, C.M.nin silahı kurum dışına çıkarmasında, dolayısıyla cinayetin gerçekleşmesinde hizmet kusuru bulunduğu iddiasıyla İdare ve fail C.M. aleyhine Kartal 4. Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde 2002 yılında tazminat davası açmış ancak tarafların takip etmemesi üzerine 11/9/2003 tarihinde açılan dava işleminden kaldırılmıştır. Bu süreci takiben başvurucular 2003 yılının sonunda Kartal 1. Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde yine İdare ve C.M. aleyhine tazminat davası açmıştır. Davanın idareye yöneltilen kısmı için görevsizlik kararı verilmiştir. Kartal 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 17/11/2011 tarihli karar ile 29.403,05 TL destekten yoksun kalma tazminatının ve 800 TL manevi tazminatın olay tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte C.M.nin mirasçıları tarafından başvuruculara ödenmesine hükmetmiştir. Hüküm 12/2/2013 tarihinde Yargıtay 4. Hukuk Dairesi tarafından onanmıştır.

11. Kartal 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin tazminat davasının İdareye yöneltilen kısmı için verdiği görevsizlik kararı üzerine başvurucular 16/6/2004 tarihinde İstanbul 2. İdare Mahkemesi (Mahkeme) nezdinde tam yargı davası açmıştır. Mahkeme 10/4/2008 tarihli karar ile davayı süre aşımı yönünden reddetmiştir. Mahkeme, gerekçesinde "ölüm tarihi (2001 yılı) itibarıyla zarar ve eylem arasındaki nedensellik bağının öğrenildiği, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca, öğrenmeden itibaren bir yıl içinde idareye başvurulması suretiyle dava açılması gerekirken ölümün üzerinden üç yıl gibi bir süre geçmesinin ardından, adli yargı merci tarafından verilen görevsizlik kararı üzerine açılan davada süre aşımı bulunduğu" ifade etmiştir.

12. Danıştay Onuncu Dairesi, süre aşımı gerekçesiyle verilen ret kararını 12/12/2011 tarihinde bozmuş; bozma gerekçesinde "tazminat davası açıldığı tarihte hemüz fail hakkında yürütülen ceza soruşturmasının sonuçlanmadığı, kusur ve zarar kavramlarının da bu ceza yargılaması ile öğrenilebileceği, dolayısıyla tam yargı davası için süre aşımının söz konusu olmadığı" ifade etmiştir.

13. Bozma kararına uyarak esas incelemesine geçen Mahkeme 30/5/2014 tarihli kararı ile davayı reddetmiştir. Ret kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...

İdarenin sorumluluğuna hükmedilebilmesi için bazı şartlar gerekir. Öncelikle idarenin sorumluluğundan bahsedilebilmesi için, ortada idarenin bir fiilinin bulunması gerekir. Fiil bir idari işlem veya eylem şeklinde ortaya çıkar. Ortada idarenin bir fiili bulunmadan

İdarenin sorumluluğundan bahsedilebilmesi mümkün değildir. İdarenin sorumluluğundan bahsedilebilmesi için ikinci olarak idarenin fiilinin kusurlu olması gerekir. Kusur mevcut bir ödevin yerine getirilmesindeki eksikliklerdir. İdarenin sorumluluğundan bahsedilebilmek için üçüncü olarak ortada bir zararın olması gerekir. Dördüncü olarak da idarenin sorumluluğuna hükmedilebilmesi için ortaya çıkan zararın idarenin bir fiilinden kaynaklanmış olması gerekir. Diğer bir ifadeyle zarar ile zarar veren olay arasında illiyet bağı bulunmalıdır. Illiyet bağından kastedilen şey, bir zarar ile bu zararın sebebi olan olay arasındaki sebep-sonuç ilişkisidir.

İdareye atfedilen bir fiilden dolayı idarenin sorumlu tutulabilmesi için, bu fiil ile zarar arasındaki illiyet bağının dolaylı bir şekilde değil doğrudan doğruya olması gerekir. Diğer bir ifadeyle, idareye atfedilen fiil, ortaya çıkan zararın doğrudan nedeni olmalıdır.

Dava dosyasının incelenmesinden; İstanbul Bölge Müdürlüğü'nde güvenlik görevlisi olarak görev yapan [C.M.] isimli şahsın mesai bitiminde görev yaptığı kuruma teslim etmesi gereken silahını teslim etmeyerek davacıların oğlu olan [Y.Ç.]'yi dava dosyasında bulunan belgeden de anlaşıldığı üzere Tuzla İlçe Jandarma Komutanlığının teslim tesellüm tutanağında belirtilen 06/08/2001 tarihinde öldürmesi üzerine davalı idare ve sanık [C.M.] aleyhine Kartal 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2002/1038 esas sayılı davasının 03/12/2002 tarihli dilekçe ile 20/12/2002 tarihinde açıldığı fakat davanın taraflarca takip edilmemesi üzerine, 11/09/2003 tarihinde işlemden kaldırıldığı, bunun üzerine 19/12/2003 tarihinde yine davalı idare ve sanık [C.M.] aleyhine Kartal 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2003/1337 esas sayılı davanın açıldığı bu defa anılan mahkemece 18/05/2004 tarihli kararı ile davalı idareyi, davadan ayırarak yargı yolu yömünde reddi kararı vermesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu olayda güvenlik görevlisi olan kişiye işinden dolayı silah verilmiş olması ve bu silahı işyeri dışına çıkararak bu silahla cinayet işlemesi arasında doğrudan illiyet bağı bulunmamaktadır. Bu olayda idare cinayeti işleyen kişiye silah vermeseydi veya silahını geri alsaydı, belki cinayet işlenmeyebilecekti. O nedenle idarenin silah verme veya geri almama işlemi aslında ortaya çıkan zararın bir nedenidir. Ancak bu neden hayatın normal akışında kabul edilebilecek makul bir neden değildir. Zira söz konusu kişi surf cinayet işlemek için güvenlik görevlisi olmamıştır. Kaldı ki, bu kişi, bu cinayeti, güvenlik görevlisi olması sebebiyle kenalsine silah verilmese bile başka bir araçla işleyebilirdi. İşte bu nedenlerden dolayı idarenin verdiği silahla cinayet işlemesi halinde silahın verilmesi veya geri alınmaması işlenen cinayetin doğrudan bir nedeni olmadığından böyle bir olayda uygun illiyet bağı yoktur. Dolayısıyla idarenin ortaya çıkan zarardan sorumlu tutulması mümkün değildir..."

14. Esasa ilişkin olarak verilen ret hükmünü başvuruocular temyiz etmiştir. Danıştay Onuncu Dairesi İdareden temin ettiği belgeler uyarınca İdare bünyesinde güvenlik görevlisi olan personele zimmetlenen silahların soyunma odasında bulunan çelik kasalarda muhafaza edildiğini, silahların nöbete geliş ve gidişlerde ilgili personel tarafından kasadan alınarak nöbet bitiminde kasaya bırakıldığını, söz konusu kasaların da güvenlik amiri tarafından her saat, idari işler sefi tarafından ise günlük bir kontrol edildiğini ancak C.M.nin işlediği suçta kullandığı silahın ne zaman ve ne şekilde kasadan alındığının İdarece belirlenemediğini tespit etmiştir. Daire 15/4/2015 tarihli kararı ile ret hükmünü bozmuştur. Bozma gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"...

Anayasanın 125 inci maddesinin son fıkrasında; idarenin eylem ve işlemlerinden doğan zararları ödemekle yükümlü olduğu hükme bağlanmıştır. İdarenin kamu hizmetinin

yürütülmesinden doğan zarardan sorumlu tutulmasını gerektiren kuramlardan birisi de hizmet kusurudur. İdarenin yürütmekle yükümlü olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleşmekte ve idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açmaktadır.

2495 sayılı mülga Bazı Kurum Ve Kuruluşların Korunması Ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun'un 'kıyafet ve teçhizat' başlıklı 12. maddesinde, özel güvenlik teşkilatı personelinin İçişleri Bakanlığınca saptanan özel kıyafetleri ile silah, teçhizat, araç ve gereçlerinin bağlı oldukları kuruluş tarafından temin edileceği, sağlık ve işler halde bulundurulacağı, görev süresi dışındaki zamanlarda bu kuruluş tarafından muhafazası sağlanacağı; özel güvenlik teşkilatı mensuplarının özel kıyafetlerini, silah ve teçhizatını ancak görev alanları içinde veya görev dışarısında sürdürülüyorsa, görev süresince dışarıda da giyebileceği ve taşıyabileceği düzenlenmiştir.

Bazı Kurum Ve Kuruluşların Korunması Ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin yönetmeliğin 'Silah, Mermi ve Teçhizatın Muhafazası' başlıklı 27. maddesinde; silah, mermiler ve teçhizatın özel oda, kasa veya dolaplarda muhafaza edileceği, bu depo ve odaların beton veya taştan muhkem duvarlı, kapalı tavanlı olacağı, kapı ve pencerelerinin demirden yapılacağı, muhafaza edilecek silah ve mermilerin adedi az ise, demirli kışaklı ve takviye kilitli çelik dolap veya kasalarda bulundurulabileceği, bu silah, mermi ve teçhizatın muhafazasında statülerine göre yetkili amir veya sahiplerinin sorumlu oldukları hükmine yer verilmiştir.

...

Bakılan uyuşmazlıkta, davalı idarece, yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşıldığı üzere görev alanı dışına çıkarılması yasak olan ve davalı idare bünyesinde görev yapan güvenlik görevlisine görevi gereği tahsis edilen silahın görev alanın dışına çıkarılmasını önlemeye yönelik etkili tedbirlerin alınmadığı, söz konusu silahın ne zaman ve ne şekilde kasadan alındığının davalı idarece bilinmemesinin de bu durumu kanıtlar nitelikte olduğu dikkate alındığında olayın meydana gelmesinde davalı idarenin hizmet kusuru bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Bu itibarla, davanın reddi yolunda verilen mahkeme kararında hukuki isabet bulunmamaktadır."

15. Mahkeme 30/5/2016 tarihinde, bozma hükmüne direnerek davanın reddi yönündeki kararında ısrar etmiştir.

16. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 24/5/2018 tarihli kararı ile ret yönündeki ısrar hükmünü onamıştır.

17. Başvurucular anılan nihai hükmü 3/11/2018 tarihinde tebellüğ etmelerinin ardından 19/11/2018 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

18. 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi şöyledir:

"1. İdari dava türleri şunlardır:

...
b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları."

19. Olay tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan 22/7/1981 tarihli ve 2495 sayılı mülga Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun'un "Amaç" kenar başlıklı 1. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Milli ekonomiye veya Devletin savaş gücüne önemli ölçüde katkısı bulunan, kısmen veya tamamen yıkılmaları, hasara uğratılmaları veya geçici bir zaman için dahi olsa çalışmadan alıkonulmaları, ülke güvenliği, ülke ekonomisi veya toplum hayatı bakımından olumsuz neticeler yaratacak, kamuya veya özel kişilere ait kurum ve kuruluşların sabotaj, yangın, hırsızlık, soygun, yağma, yıkma burada bulunanların zorla işten alıkoyma, sağlıklarını ve vücucu bütünlüklerini tehdit ve tehlikelere karşı korunması ve güvenliklerinin sağlanması, yurt dışına giriş çıkış yapılan yerlerde giriş ve çıkışa yarayan belgelerin kontrolü ile giriş çıkış işlemlerinin yapılması, aranan ve giriş çıkışı yasaklananların resmi güvenlik görevlilerine tesliminin sağlanmasıdır."

20. 2495 sayılı mülga Kanun'un "Kıyafet ve teçhizat" kenar başlıklı 12. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Özel güvenlik teşkilatı personelinin İçişleri Bakanlığınca saptanan özel kıyafetleri ile silah, teçhizat, araç ve gereçleri bağlı oldukları kuruluş tarafından temin edilir, sağlam ve işler halde bulundurulur, görev süresi dışındaki zamanlarda bu kuruluş tarafından muhafazası sağlanır.

Özel güvenlik teşkilatı mensupları özel kıyafetlerini, silah ve teçhizatını ancak görev alanları içinde veya görev dışarıda sürdürülüyorsa, görev süresince dışarıda da giyebilir ve taşıyabilirler."

21. 2495 sayılı mülga Kanun'un gerekçesini içeren 18/2/1981 tarihli ve 202 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporunun ilgili kısmı şöyledir:

"Gereke Madde 12. — 3 ncü maddenin gerekçesinde de açıklandığı gibi, özel güvenlik teşkilatının bütün giderleri, bu teşkilatın bağlı bulunduğu kuruluş tarafından karşılanacaktır. Herhangi bir tereddüde yer bırakılmaması için, bu teşkilat personelinin biçimi ve diğer nitelikleri İçişleri Bakanlığınca saptanacak özel kıyafetlerinin, silah, teçhizat, araç ve gereçlerinin aynı kuruluşça karşılanacağına ayrıca belirtilmesinde yarar görülmüştür. Özel güvenlik teşkilatı mensuplarının, görevlerini yapacakları ve yetkilerini kullanabilecekleri alan Kanunda açık ve kesin hükümlerle belli edilmiş olduğunda özel kıyafetin, silah ve teçhizatın ancak bu görev alanı içinde, görev dışarıda sürdürülüyorsa bu görev süresince, dışarıda da giyilmesi ve taşınması öngörülmüş, bu haller dışında giyilmesinin ve taşınmasının yasaklanması, hizmetin niteliğine uygun ve körü kullanmaları engelleyici bir önlem olarak düşünülmüş ve hükme bağlanmıştır."

22. Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu belirtilmiştir. Bu hüküm Türk hukukunda idarenin mali sorumluluğunun anayasal temelini oluşturmaktadır. İdarenin kamu hukukundan kaynaklanan mali sorumluluğunun Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrası

haricinde bir yasal dayanağı bulunmamaktadır. Özel hukuktan farklı olarak -somut bazı konuları düzenleyen birkaç istisna dışında- idarenin idari nitelikteki işlem ve eylemlerinden doğan zararlara ilişkin mali sorumluluğunu düzenleyen genel bir kanun hükmü yoktur. İdarenin kamu hukuku alanından kaynaklanan mali sorumluluğunun çerçevesi ile hüküm ve esasları, Anayasa'nın anılan hükmünden yola çıkılmak suretiyle Danıştay içtihatlarıyla belirlenmiştir. Danıştay içtihatlarına göre idarenin mali sorumluluğu, kusur sorumluluğu ve kusursuz sorumluluk şeklinde ikiye ayrılmakta; kusursuz sorumluluk da dayandığı sebebe göre tehlikeli faaliyetler, mesleki risk, sosyal risk ve fedakârlığın denkleştirilmesi biçiminde tasnif edilmektedir. Kusur sorumluluğunda idarenin kusurlu bulunması sorumluluğun temel şartı iken kusursuz sorumluluk hâllerinde idarenin kusuru bulunmasa dahi idarenin mali sorumluluğu diğer şartların da (zarar, illiyet bağı) gerçekleşmesi koşuluyla söz konusu olabilmektedir (*Recep Tarhan ve Afife Tarhan*, B. No: 2014/1546, 2/2/2017, §§ 28, 29, 30).

V. İNCELEME VE GEREKÇE

23. Anayasa Mahkemesinin 29/6/2022 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucuların İddiaları

24. Başvurucular; güvenlik görevlisi failin işyerinde bırakması gereken silahını, -açıkça yasaklayıcı norm bulunmasına karşın- amirlerinin ihmali nedeniyle işyeri dışına çıkarabildiğini, bu suretle gasp eylemini kolaylaştırmak için Y.Ç.yi öldürdüğünü, bu bağlamda Y.Ç.nin hayatını kaybetmesinde İdarenin sorumluluğu olduğunu, ayrıca açılan tazminat davasının makul süreyi aşacak şekilde oldukça uzun bir sürece yayıldığına belirterek yaşam ve adil yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

25. Anayasa'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" kenar başlıklı 17. maddesi şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz.

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.

Meşru müdafaa hali, yakalama ve tutuklama kararlarının yerine getirilmesi, bir tutuklu veya hükümlünün kaçmasının önlenmesi, bir ayaklanma veya isyanın bastırılması veya olağanüstü hallerde yetkili mercinin verdiği emirlerin uygulanması sırasında silah kullanılmasına kanunun cevaz verdiği zorunlu durumlarda meydana gelen öldürme fiilleri, birinci fıkraya hüküm dışındadır."

26. Anayasa'nın "*Devletin temel amaç ve görevleri*" kenar başlıklı 5. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Devletin temel amaç ve görevleri, ... kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal

engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır."

27. Anayasa'nın "*Hak arama hürriyeti*" kenar başlıklı 36. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir."

28. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirilmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16).

29. Başvurucular yakınlarının öldürülmesine ilişkin olaylar silsilesinde İdarenin silahın kurum dışına çıkarılmasını engellemek suretiyle tezahür eden ihmali esas olarak ölüme İdarenin kusurlu olduğu temelinde yaşam hakkının -koruma yükümlülüğü bağlamında- ihlal edildiğini, ayrıca açılan tazminat davasının uzun sürmesini esas olarak adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmektedir. Başvurucuların faile ilişkin ceza yargılaması sürecine yönelik bir ihlal iddiası bulunmamaktadır. Başvurucuların ileri sürdüğü hususlar doğrultusunda inceleme, yaşam hakkı bağlamında pozitif yükümlülükler (koruma) üzerinden, uzun yargılama iddiası nedeniyle de adil yargılanma hakkı yönünden yapılacaktır.

I. Yaşam Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

30. Yaşam hakkının doğal niteliği gereği, yaşamını kaybeden kişi açısından bu hakka yönelik bir başvuru ancak yaşanan ölüm olayı nedeniyle ölen kişinin mağdur olan yakınları tarafından yapılabilecektir (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, B. No: 2012/752, 17/9/2013, § 41). Başvurucular, başvuruya konu olan süreçte hayatını kaybeden Y.Ç.'nin yakınları olduğundan başvuru ehliyeti açısından bir eksiklik bulunmamaktadır.

31. Başvuru formu ile eklerinin incelenmesi sonucunda açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan başvurunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

I. Genel İlkeler

32. Anayasa'nın 17. maddesinde düzenlenen yaşam hakkı Anayasa'nın 5. maddesiyle birlikte değerlendirildiğinde devlete pozitif ve negatif ödevler yükler (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 50). Söz konusu pozitif yükümlülükler, bireyler arası ilişkiler alanında olsa da belirtilen haklara saygıyı sağlamaya yönelik tedbirlerin alınmasını zorunlu kılar (*Marcus Frank Cerny* [GK], B. No: 2013/5126, 2/7/2015, §§ 36, 40). Alınması gereken tedbirlerin neler olduğu her somut olayın kendi koşulları çerçevesinde değerlendirilmelidir.

33. Devlet bireyin maddi ve manevi varlığını her türlü tehlikeden, tehditten ve şiddetten korumakla yükümlüdür (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 51; AYM, E.2005/151, K.2008/37, 3/1/2008; E.2010/58, K.2011/8, 6/1/2011). Devletin sorumluluğunu

gerekirebilecek şartlar altında can kaybının gerçekleştiği durumlarda Anayasa'nın 17. maddesi devlete elindeki tüm imkânları kullanarak yaşam hakkını korumak için oluşturulan yasal ve idari çerçevenin gereği gibi uygulanmasını, bu hakka yönelik ihlallerin durdurulup cezalandırılmasını sağlayacak etkili idari ve yargısal tedbirleri alma görevi yüklemektedir. Bu yükümlülük -kamusal olsun veya olmasın- yaşam hakkının tehlikeye girebileceği her türlü faaliyet bakımından geçerlidir (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 52).

34. Devlet, öncelikle yaşam hakkına yönelen tehdit ve risklere karşı caydırıcı ve koruyucu yasal düzenlemeler yapmalı; bununla da yetinmeyerek gerekli idari tedbirleri almalıdır. Bu ödev ayrıca bireyin yaşamını her türlü tehlike, tehdit ve şiddetten koruma yükümlülüğünü de içerir (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 51). Pozitif yükümlülükler kapsamında devletin sahip olduğu koruma yükümlülüğü, hem hukuki hem de fiili tedbirler alınmasını gerektirmektedir (R.K., B. No: 2013/6950, 20/4/2016, § 75). Öte yandan yaşam hakkının gerektirdiği pozitif yükümlülüklerin yerine getirilmesi kapsamında alınacak tedbirlerin belirlenmesi, idari ve yargısal makamların takdirinde olan bir husustur. Hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması adına pek çok yöntem benimsenebilir ve mevzuatta düzenlenmiş herhangi bir tedbirin yerine getirilmesinde başarısız olursa bile pozitif yükümlülükler diğer bir tedbirle yerine getirilebilir (*Bilal Turan ve diğerleri*, B. No: 2013/2075, 4/12/2013, § 59).

35. Bir kişinin yaşamına yönelik gerçek ve yakın bir tehlikenin bulunduğu kamu makamlarınca bilindiği ya da bilinmesi gereken durumlarda makul ölçüler çerçevesinde kamu makamlarının bu tehlikenin gerçekleşmesini önleyebilecek şekilde önlem alması gerekir ancak özellikle insan davranışlarının öngörülemezliği, öncelikler ve kaynaklar değerlendirilerek yapılacak işlem veya yürütülecek faaliyet tercihi dikkate alındığında pozitif yükümlülük kamu makamları üzerinde aşırı yük oluşturacak şekilde yorumlanamaz (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 53).

ii. İlkelerin Olaya Uygulanması

36. Yaşamı koruma yükümlülüğü açısından somut olayın gerçekleşme biçimi, olayı çevreleyen koşullar ve başvuruçuların ileri sürdüğü hususlar bağlamında incelenmesi gereken husus; yetkili kamu makamlarının faile ait kurum içinde bırakılması gereken tabancanın dışarı çıkarılması ile bağlantılı olarak Y.Ç.nin (veya herhangi birinin) öldürülme riskini bilip bilmediklerinin veya bilmelerinin gerekip gerekmediğinin (öngörülebilirliğin) ortaya konulması, böyle bir durum söz konusu ise kamu görevlilerinin yetkileri çerçevesinde kendilerinden makul olarak beklenebilecek etkin ve pratik tedbirleri alıp almadıklarının açıklığa kavuşturulmasıdır.

37. Bu noktada öncelikle C.M.nin eylemine bağlı ölüm olayının görevden kaynaklanan bir eylemle ilgisinin bulunmadığını, görevin ifası sırasında gerçekleşmediğinin, bir başka ifadeyle kamusal bir güç kullanımına bağlı bulunmayan kişisel bir eylem olduğunun altı çizilmelidir. Bu perspektiften mevcut süreçte yaşama yönelen gerçek ve yakın bir riskin varlığının kamu makamları tarafından bilindiği veya bilinmesi gerektiğinin söylenebileceği bir durumun/öngörülebilirliğin somut olayda var olup olmadığına bakmak gerekir.

38. Fail C.M., bir kamu kurumunda çalışan ve mesleği gereği mesai saatleri içinde tabanca bulunduran bir güvenlik görevlisidir. İlgili normdan da anlaşıldığı üzere güvenlik görevlileri belirli bir alanla (kurumla) sınırlı olarak hizmet vermekte, o alan sınırları dâhilinde

cana/mala yönelik tehlikelerin bertaraf edilmesi ve güvenliğin sağlanması amacıyla görev yapmaktadır. Yukarıda alıntı yapılan 2495 sayılı mülga Kanun'un 12. maddesi uyarınca C.M.nin mesai saati bitiminde tabancasını kurum içinde bırakması, kurum dışına çıkarmaması gerekmektedir. Bu gerekliliğin ilgili yasal düzenleme ve gerekçesine bakıldığında güvenlik görevlisinin görev alanı ve yetkisinin belirli bir alanla sınırlanması, ilgili teçhizatı ancak görev alanı sınırları içinde kullanmasının mümkün olması, bu kullanım kısırtının hizmetin niteliğine uygun düşmesi ve son olarak kötü kullanımın engellenmesi gibi mülhazalardan ileri geldiği anlaşılmıştır.

39. C.M.nin silahını mesai bitiminde kurum içinde bırakmasının şart olduğu hususunda bir duraksama bulunmamaktadır. C.M.nin gasp eyleminde ve gasbı gerçekleştirmek için işlediği cinayette kurum tarafından kendisine görevi nedeniyle verilmiş tabancayı kullandığı açıktır. Hatta söz konusu tabancanın eylem sırasında C.M.nin yanında bulunmasının suçu kolaylaştırdığı da söylenebilecektir. Ancak yaşamı koruma yükümlülüğüne ilişkin güvenceler perspektifinde değerlendirildiğinde gerçekleşen olumsuz neticenin güvenlik görevlisinin silahının kurum içinde tutulmaması biçimindeki idarenin fiilinin doğrudan ve uygun sonucu olduğu söylenememektedir. Yaşam hakkı bağlamında bir ihlal sonucuna ulaşılabilmesi için yaşama yönelik gerçek, yakın bir riskin öngörülebilir olması ve buna karşın makul önlemlerin alınmamış olması şarttır.

40. Tüm bu belirlemelerle birlikte tabancanın C.M.nin yanında bulunmasının, daha doğru ifadeyle -gerçekleşen sonuçtan bağımsız olarak- C.M.nin tabancayı kurum dışına çıkarmış olmasının herhangi birinin yaşamı yönünden gerçek, açık ve öngörülebilir bir risk oluşturduğunu söylemek için tek başına yeterli bir veri olduğunu değerlendirmek mümkün görünmemektedir. Zira kamu makamları için riskin öngörülebilirliği bağlamında, görev ve yetki alanının sınırlılığı itibarıyla tabancasını kurum içinde bırakması gereken C.M.nin daha önce benzer suçlar işlediğine, suç işlemeye eğilimli olduğuna, tabanca taşımasının risk taşıdığına/tehlikeli biri olduğuna, Y.Ç.ye husumet beslediğine ve/veya eyleminin pek muhtemel olduğuna ilişkin bir iddia başvuru tarafından ileri sürülmemiş; bu hususlara işaret eden/emare teşkil edebilecek herhangi bir veri sunulmamış/tespit edilememiştir. Tabancanın görev bitiminde kurum içinde bırakılmamasına dair ihmal dışında yaşama yönelik riskin öngörülebilirliğinin başka verilerle desteklenmesi gerekmektedir. Ayrıca 2495 sayılı mülga Kanun'un gerekçesinde yer verilen kötü kullanımın engellenmesi yönündeki mülhaza, kategorik olarak ateşli silah bulunduran her kamu görevlisinin -çoğu zaman öngörülemez eyleminin- doğrudan açık öngörülebilir risk olarak kabulü için yeterli değildir. Aksi düşünceyle, görevi nedeniyle silah bulunduran tüm çalışanların kurum içinde ve/veya dışında insanların yaşamına yönelik açık, gerçek ve öngörülebilir bir risk taşıdığını kabul etmek kamu makamlarına sınırları belirsiz, ağır bir külfet yüklemek anlamına gelecektir.

41. Bu perspektif bağlamında görevi gereği mesai saatleri ile sınırlı da olsa ateşli silah taşıyabilen, daha önce benzer -suça yönelik- davranışlar gösterdiğine, sabıkası bulunduğuna, tehlike arz eden biri olduğuna dair emare bulunmayan güvenlik görevlisinin silahının kurum içinde muhafaza edilmemesi şeklindeki idari ihmalin ölüm sonucu ve riskin öngörülebilirliği ile doğrudan ve uygun bir bağlantı teşkil etmediği değerlendirilmiştir. Bir başka ifadeyle ateşli silahın mesaiden sonra muhafaza altına alınmaması ile öngörülemez insan davranışlarına bağlı olarak, görev sonrası/kişisel alanda gerçekleşen- ölüm sonucu arasında doğrudan bağlantı kurulmasının kamu makamları üzerinde aşırı bir külfet yüklenmesi anlamına geleceği değerlendirilerek yaşam hakkına yönelik bir ihlal bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

42. Açıklanan gerekçelerle yaşam hakkının ihlal edilmediğine karar verilmesi gerekir.

Selahaddin MENTEŞ bu görüşe katılmamıştır.

2. Adli Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

43. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

44. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyumsuzluklara ilişkin idari yargılamanın süresi tespit edilirken sürenin başlangıç tarihi olarak davanın ikame edildiği tarih; sürenin sona erdiği tarih olarak -çoğu zaman icra aşamasını da kapsayacak şekilde- yargılamanın sona erdiği, yargılaması devam eden davalar yönünden ise Anayasa Mahkemesinin makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin şikâyetle ilgili kararını verdiği tarih esas alınır (*Selahattin Akyıl*, B. No: 2012/1198, 7/11/2013, §§ 45, 47).

45. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyumsuzluklara ilişkin idari yargılama süresinin makul olup olmadığı değerlendirilirken yargılamanın karmaşıklığı ve kaç dereceli olduğu, tarafların ve ilgili makamların yargılama sürecindeki tutumu ve başvurunun yargılamanın süratle sonuçlandırılmasındaki menfaatinin niteliği gibi hususlar dikkate alınır (*Selahattin Akyıl*, § 41).

46. Başvurucuların hizmet kusuruna dayalı olarak doğru yargı yolu olan idari yargı merciinde 16/6/2004 tarihinde açtığı tam yargı davası 24/5/2018 tarihinde sonuçlanmıştır. Anılan ilkeler ve Anayasa Mahkemesinin benzer başvurularda verdiği kararlar dikkate alındığında 14 yıl gibi bir sürede gerçekleşen yargılamanın makul sürede tamamlanmadığı sonucuna varmak gerekir.

47. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

3. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

48. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, başvurunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir. ...

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmıyorsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine

tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakta yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."

49. Başvurucular, adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddia yönünden toplam 300.000 TL manevi tazminat talep etmiştir.

50. Somut olayda, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

51. İhlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında net 81.000 TL tutarındaki manevi tazminatın başvuruculara müştereken ödenmesine, tazminata ilişkin diğer taleplerin reddine karar verilmesi gerekir.

52. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 294,70 TL harç ve 4.500 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 4.794,70 TL yargılama giderinin başvuruculara müştereken ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Yaşam hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

2. Adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

B. 1. Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkının İHLAL EDİLMEDİĞİNE Selahaddin MENTEŞ'in karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

2. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE OYBİRLİĞİYLE,

C. Makul sürede yargılanma hakkının ihlali nedeniyle net 81.000 TL manevi tazminatın başvuruculara MÜŞTEREKEN ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

D. 294,70 TL harç ve 4.500 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 4.794,70 TL yargılama giderinin başvuruculara MÜŞTEREKEN ÖDENMESİNE,

E. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvurucuların Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin bilgi için İstanbul 2. İdare Mahkemesi (E.2016/850, K.2016/1143) ile Danıştay Onuncu Dairesine (E.2014/5412, K.2015/1852) GÖNDERİLMESİNE,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 29/6/2022 tarihinde karar verildi.

Başvuru Numarası : 2018/34924

Karar Tarihi : 29/6/2022

KARŞIY

Anayasa Mahkemesi 1. Bölüm 2018/34924 esas sayılı dosyada, sayın çoğunluk başvuruçunun yaşam hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna ancak Anayasa Mahkemesi'nin 17. Maddesinin güvence altına alınan yaşam hakkının ihlal edilmediğine karar vermiştir.

Aşağıda açıkladığım sebeplerle başvurunun kabul edilebilir olduğuna ve yaşam hakkının ihlal edildiğine karar verilerek somut olay incelenip etkili soruşturma yükümlülüğü yerine getirilmesi amacıyla ihlal kararı verilmesi gerektiği düşüncesiyle sayın çoğunluğun görüşüne katılmadım.

Olay ve olgular mahkememizin gerekçeli kararında özetlenmiştir.

Başvuruya konu olay, mesai bitiminde kurum içinde bırakılması gereken ateşli silahı kurumda bırakmadığı için kurum dışında işlenen cinayet nedeniyle yaşam hakkının ihlal edildiğine ilişkindir.

Devlet Malzeme Ofisi İstanbul Bölge Müdürlüğünde güvenlik görevlisi olarak çalışan C.M kurumda bırakması gereken silahı bırakmayarak planlamış olduğu kast eyleminde iki kişiyi öldürmüştür. Başvurucular vefat eden Y.C'nin yasal mirasçıları ve ağabeyidir.

Başvurucuların Asliye Hukuk Mahkemesine açmış oldukları dava adli ve idari yargıda geçen süreçlerden sonra Danıştay İdari Dava Daireler Kurulunun 24/05/2018 tarihli kararı ile ret yönündeki ısrar hükmünü onamasıyla yargısal süreç nihayete ermiştir. Başvurucular bu süreci Anayasa Mahkemesine taşımışlardır.

Anayasa Mahkemesinin yaşam hakkı kapsamında devletin sahip olduğu pozitif yükümlülükler açısından benimsediği temel yaklaşıma göre devletin sorumluluğunu gerektirebilecek şartlar altında gerçekleşen ölüm olaylarında Anayasa'nın 17. maddesi devlete, elindeki tüm imkânları kullanarak bu konuda ortaya konulmuş yasal ve idari çerçevenin yaşamı tehlikede olan kişileri korumak için gereği gibi uygulanmasını ve bu hakka yönelik ihlallerin durdurulup sorumluların ortaya çıkarılmasını sağlayacak etkili idari ve yargısal tedbirleri alma görevi yüklemektedir. Bu yükümlülük -kamusal olsun veya olmasın- yaşam hakkının tehlikeye girebileceği her türlü faaliyeti kapsamaktadır (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 52).

Yaşam hakkı kapsamında hukuki sorumluluğu ortaya koymak adına adli ve idari yargıda açılacak tazminat davalarında makul derecede ivedilik ve özen şartının yerine getirilmesi, dolayısıyla derece mahkemelerinin bu tür olaylara ilişkin yürüttükleri yargılamalarda, Anayasa'nın 17. maddesinin gerektirdiği seviyede bir inceleme yapıp yapmadıklarının Anayasa Mahkemesi tarafından değerlendirilmesi gerekmektedir. Zira derece mahkemeleri tarafından bu konuda gösterilecek hassasiyet, yürürlükteki yargı sisteminin daha sonra ortaya çıkabilecek benzer hak ihlallerinin önlenmesinde sahip olduğu önemli rolün zarar görmesine engel olacaktır (*Perihan Uçar*, B. No: 2013/5860, 1/12/2015, § 52).

Bu ilkeler ışığında somut olay incelendiğinde idareye karşı açılan davada idari yargı organları cinayet zanlısının silahı idareye teslim etmemesi nedeniyle yapılan başvurularda

cinayet ile silahın teslim edilmemesi arasında doğrudan illiyet bağı olmadığını gerekçe göstererek idareyi sorumlu tutmamışlardır. Ancak Anayasa'nın 125. Maddesinin son fıkrasında; idarenin eylem ve işlemlerinden doğan zararın ödemekle yükümlü olduğu hükmü bağlanmıştır. İdarenin kamu hizmetinin yürütülmesinden doğan zarardan sorumlu tutulmasını gerektiren durumlardan birisi de hizmet kusurudur. İdarenin yürütmekle yükümlü olduğu bir hizmetin kuruluşunda düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetinin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleşmekte ve idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açmaktadır.

2495 sayılı mülga Bazı Kurum Ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun'un 'kıyafet ve teçhizat' başlıklı 12. Maddesinde, özel güvenlik teşkilatı personelinin işleri Bakanlığınca saptanan özel kıyafetleri ile silah, teçhizat, araç ve gereçlerinin bağlı oldukları kuruluş tarafından temin edileceği, sağlam ve işler halde bulundurulacağı, görev süresi dışındaki zamanlarda bu kuruluş tarafından muhafazası sağlanacağı; özel güvenlik teşkilatı mensuplarının özel kıyafetlerini, silah ve teçhizatını ancak görev alanlarını içinde veya görev dışarında sürdürülüyorsa, görev süresince dışarıda da giyebileceği ve taşıyabileceği düzenlenmiştir.

Bazı Kurum Ve Kuruluşların Korunması Ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin yönetmeliğin 'Silah, Mermi ve Teçhizatın Muhafazası' başlıklı 27. Maddesinde; silah, mermiler ve teçhizatın özel oda, kasa veya dolaplarda muhafaza edileceği, bu depo ve odaların beton veya taştan muhkem duvarlı, kapalı tavanlı olacağı, kapı ve pencerelerinin demirden yapılacağı, muhafaza edilecek silah ve merminin adedi az ise, demirli kuşaklı ve takviye kilitle çelik dolap veya kasalarda bulundurulabileceği, bu silah, mermi ve teçhizatın muhafazasında statülerine göre yetkili amir veya sahiplerinin sorumlu oldukları hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşıldığı üzere görev alanı dışına çıkarılması yasak olan ve davalı idare bünyesinde görev yapan güvenlik görevlisine görevi gereği tahsis edilen silahın görev alanın dışına çıkarılmasını önlemeye yönelik etkili tedbirlerin alınmadığı, söz konusu silahın ne zaman ve ne şekilde kasadan alındığının davalı idarece bilinmemesinin de bu durumu kanıtlar nitelikte olduğu dikkate alındığında olayın meydana gelmesinde davalı idarenin hizmet kusuru bulunduğu somut olay çerçevesinde değerlendirilmelidir.

Başvuruya konu olay nedeniyle idare, silahın görev alanına dışına çıkmasıyla ilgili adli ve idari bir süreç işletmemiştir. İdarenin hizmet kusurunun açık olmasına rağmen adli süreç başvuruçularının aleyhine sonuçlanmıştır. Kamu görevlilerinin yerine getirmedikleri sorumlulukları ile ölümler arasındaki illiyet bağı tartışılıp göz önünde tutulmalıdır. Yargısal sürecin bu şekilde sonuçlanması kamu görevlilerinin sorumluluklarının tespit edildiğinin ve benzer olayların gerçekleşmesi önlenerek yaşam hakkının korunması amacıyla yargısal sürecin etkin bir şekilde uygulandığı sonucunu doğurmadığı izlenimini vermektedir.

Yukarıda belirttiğim gerekçelerle yaşam hakkının ihlal edildiği sonucuna varılarak Sayın çoğunluğun görüşüne katılmadım.

Üye
Selahaddin MENTEŞ